

Ahmet ALINCA

TÜRK HALK OYUNLARI BÖLÜM MEZUNLARININ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Özet

Yüzyıllardır ülkemizde faaliyet gösteren, artık bilim dalı olarak kabul görmüş ve toplumca sanat olduğu kabul edilmiş, Folklorumuzun önemli zemin taşlarından Halk Oyunlarımızın bu anlamdaki önem ve mahiyeti toplumun büyük bir kesimi tarafından fark edilememiş hatta göz ardı edilmiştir. Bu anlamdaki önemi ve mahiyeti kavranamamış Halk Oyunlarımız günümüzde ciddi ve acil olarak çözüm bekleyen sorunlarla da karşı karşıyadır. Bunların başında nesiller boyu atalarımızın yadigârı olan bu oyunların zaman içinde değişime uğraması ve bozulmasıdır. Ekleme figür, zorlama figür ve hedefsiz yarışmalar bu alana ciddi zararlar verilmiştir. Bunun etkili olan en önemli faktörler ise bilinçsiz veya yaptığı işe uzman olmayan ve önemsemeyen eğitmenler ve konuya yeterince ilgi göstermeyen sayın yetkililerdir. Ülkemizde Artık bir bilim dalı olarak kabul gören ve birçok üniversitemizde bölümü bulunan (İstanbul Teknik Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi... gibi) halk oyunlarımızın bilimsel gerçekleri dayalı olarak öğretilmesi ve araştırılması bu konudaki ciddiyeti ortaya koymuştur. Bu arada Dünyada ilk defa Ülkemizde dans federasyonu kurulmuştur, Türkiye Halk Oyunları Federasyonu 2001 yılında faaliyetlerine başlamıştır.

Anahtar Kelimeler: *Halk Oyunları, Konservatuvar, Mezun, Oyun, Müzik*

Məqalənin adı: *Türk xalq oyunları Kafedrası Məzunlarının problemləri və onların həll yolları*

Xülasə

Əsrlər boyu ölkəmizdə fəaliyyət göstərən xalq rəqslərimizin əhəmiyyəti və təbiəti indi bir elm olaraq və cəmiyyət tərəfindən sənət kimi qəbul edilir. Folklorumuzun vacib əsaslarından biri

olan xalq rəqslərimizin əhəmiyyəti və təbiəti cəmiyyətin böyük bir hissəsi tərəfindən fərq edilmir və hətta nəzərə alınmır. Əhəmiyyəti və təbiəti bu mənada başa düşülməmiş xalq rəqslərimiz, bu gün həll edilməsi lazım olan ciddi və təcili problemlərlə qarşılaşır. Bunlardan ən əsası nəsillər boyu əcdadlarımıza miras qalan bu oyunların dəyişməsi və təhrif olunmasıdır. Əlavə edilmiş fiqurlar, motivlər bu sahəyə ciddi ziyan vurmuşdur. Bu işdə təsirli olan ən vacib amillər şüursuz və ya mövzuya əhəmiyyət verməyən və ya mütəxəssis olmayan təlimçilərdir. İndiki vaxtda ölkəmizdə bir elm sahəsi olaraq qəbul edilmiş və bir çox universitetdə (İstanbul Texniki Universiteti, Ege Universiteti, Qaziantep Universiteti kimi ...) şöbələri olan xalq oyunlarımızı elmi həqiqətlərə əsaslanaraq öyrətmək və araşdırmaq bu məsələnin ciddiliyini ortaya qoydu. Bu arada dünyanın ilk rəqs federasiyası ölkəmizdə quruldu, Türkiyə Xalq Rəqsləri Federasiyası 2001-ci ildə fəaliyyətə başlayıb.

Açar sözlər: Xalq rəqsləri, konservatoriya, məzun, rəqs, musiqi

Название статьи: Проблемы выпускников отдела турецких народных танцев и пути их решения

Аннотация

Важность и природа нашего народного танца, который существовал в нашей стране на протяжении веков, теперь признан наукой и обществом как искусство, а важность и природа наших народных танцев, одной из важных составляющих нашего фольклора, не были замечены или даже проигнорированы значительной частью общества. Наши народные танцы, важность и природа которых в этом смысле не были поняты, сейчас сталкиваются с серьезными и неотложными проблемами, которые необходимо решать. Самым важным из них является изменение и ухудшение этих мотивов, которые были наследием наших предков на протяжении поколений. Сложные фигуры, форсированные фигуры и бесцельные соревнования нанесли серьезный ущерб этой области. Наиболее важные факторы, влияющие на этот регрес, - это бессознательные или неопытные тренеры, которым все равно, и которые не уделяют достаточно внимания предмету.

Обучение и исследование наших народных танцев на основе научных фактов, которые теперь признаны в нашей стране как отрасль науки и имеют отделения во многих университетах (таких как Стамбульский технический университет, Эгейский университет, Университет Газиантепа ...), выявили серьезность этого вопроса. Тем временем в нашей стране была создана первая в мире федерация танцев, Федерация народных танцев Турции начала свою деятельность в 2001 году.

Ключевые слова: Народные танцы, Консерватория, Выпускник, танец, Музыка

**The title of the article: Issues and Solution Proposals of Turkish Folk Dances
Department Alumni**

Annotation

The significance and essence of our Folklore, which has been performed in our country for centuries that is now accepted as a science and art by the society, is one of the important grounds of our Folk Dances, have not been noticed by a large part of the society; rather, it has been ignored for a long time. In this sense, our Folk Dances, whose significance and essence have not been understood, also confronts serious and severe problems that need to be solved urgently in recent. The most important of these problems is the change and deterioration of these dances, which are legacy of our ancestors for generations. Additional figures, forced figures and aimless competitions caused serious damages to this area. In this case, the most important factors that are effective are unconscious trainers who are not experts in their professions or who do not care about the situation, and dear officials who do not show enough interest in the subject. Teaching and researching our Folk Dances based on scientific facts, which are accepted as a science branch in our country now, and have departments in many universities (Istanbul Technical University, Ege University, Gaziantep University, etc.) has exposed the seriousness of this issue. In the meantime, the world's first dance federation was established in our country, Turkey Folk Dance Federation went into operations in 2001.

Keywords: *Conservatory, Folk Dance, Graduate, Dance*

Türk Halk Oyunları Bölümü Nedir? Türk Halk Oyunları, binlerce yıllık Türk geleneğinde yer edinmiş olan ve yöresel farklılıklar gösteren halk kültüründe yer alan sahneleme çalışmalarının araştırılması, Türk Cumhuriyetlerinde yarattığı etkileşimi incelemeye ve sergilemeye destek olan sanat disiplini. Türk Halk Oyunları Bölümünün içeriğinde Türkiye ve Türk Cumhuriyetleri kapsamında sergilenmekte olan ve yıllar içerisinde geçirmiş olduğu evrim araştırılırken, etnografik alan incelemeleri ve bu oyun biçimlerinden parçalar sunmayı amaçlayan koreografiler de yer alır.

Türk Halk Oyunları Bölümü Eğitim Süresi Kaç Yıldır? Türk Halk Oyunları, üniversitelerde Konservatuar kapsamında eğitimi verilmekte olan 4 yıllık lisans bölümüdür. Söz konusu Türk Halk Oyunları Bölümü, yalnızca özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul etmektedir.

Her üniversite özel yetenek sınavını kendi bünyesinde gerçekleştirmekle yükümlü olduğu için sınav hakkında gelişmeleri kendi internet sitelerinden ilgililere ilan ederler.

Türk Halk Oyunları Bölümü Dersleri Nelerdir? Özel yetenek sınavının aşamalarını başarı ile atlatan ve bu bölümde eğitim görmeye hak kazanan öğrenciler;

Kinesiyolojik Anatomi, Müziksel Okuma ve Algılama, Egzersiz Fizyolojisi, Bale, Ritm Bilgisi, Çalgı Eğitimi, Türk Halk Oyunları (Afyon, Kaşık, Kıvrak Zeybek, Muğla, Bar, Tokat, Artvin, Kafkas, Karşılama-Hora, Üsküp, Gaziantep, Halay), Hareket Notasyonu, Türk Müziği Solfej ve Kuram, Türk Halk Oyunları Sahneleme Çalışmaları, Dansçılar için Oyunculuk, Geleneksel Giyim Kuşam, Prodüksiyon, Türk Halk Müziği Repertuarı ve daha birçok dersten 8 yarıyıllık eğitim süreleri boyunca sorumlu olurlar. Tüm bu dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler “Türk Halk Oyunları Lisans Diploması” elde etmeye hak kazanırlar.

Türk Halk Oyunları Bölümü Mezunu Ne İş Yapar? Türk kültürününün bir parçası olan halk oyunlarının tarihi, yöresel farklılıkları, müziği üzerine araştırmalar yaparak günümüzde insanlara sergilemek adına oyunların tertip edilmesidir.

Türk Halk Oyunları Bölümü Mezunu İş Olanakları Nelerdir? Bu bölümden mezun olanlar genel anlamda eğitim kurumlarında yer alabilirler. Milli Eğitim Bakanlığı kapsamında yer alan her kategoriden okulda Müzik Öğretmeni olarak çalışabilirler. Öte yandan mezunlar kariyerlerine halk eğitim merkezleri de dâhil olmak üzere birçok dans temalı kurs ve benzeri kurumda eğitmen olarak çalışabilirler. Yine gösteri ve eğlence sektöründe koreograf olarak yer alabilirler ve gösteriler tertipleyebilirler. Söz konusu iş fırsatlarından devlet bünyesinde yer alanlarında yer alabilmeleri için mezunlardan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS)’ndan yeterli puanı alması beklenir.

Türkiye’de Lisans Düzeyinde Türk Halk Oyunları Eğitimi - Türkiye’ de konservatuvarlar üniversitelere bağlı olarak eğitim-öğretim faaliyetlerini gerçekleştirirler. Konservatuvarların kendi misyon ve vizyonlarını oluştururken, kendi hedef ve ihtiyaçlarının haricinde bağlı buldukları üniversite ve yüksek öğretim kurumunun hedef ve yönergelerini de karşılayacak bir işleyişle yönetilirler. Bu nedenle Türkiye’de ki konservatuvarların eğitim yapılarını daha iyi anlayabilmek için, yükseköğretim ilke ve yapısı hakkında bilgi sahibi olmanın faydalı olacağını düşünülmektedir. “Geniş bir perspektiften bakıldığında, yükseköğrenimin, öğrencilerin ilerlemesi açısından öğrencilerin bilgi alanlarına ilerletilmesi ve öğrencilerin zihninde en derin anlayışa sahip olması için eğitim sisteminin en yüksek kısmı olduğu söylenir” (Kalkan, 2011: 78). “Daha yüksek seviyede bir anlayışa ulaşmak için ve sonuç olarak eylemde, eleştirel diyalog, kendini yansıtma, diyalog ve devam eden yeniden tanımlanma kavramlarının kazanılmış

olduğu düşünülmektedir. Bu, bir argümanı analiz etme, kanıtı inceleme becerisi, farklı kaynakları ve perspektiflerden materyalleri bütünleştirme ve farklı çıkarım türleri oluşturma kabiliyetinin kaçınılmaz olarak kazanılması anlamına gelecektir (Barnett, 1992:27-29)” (Aktaran, Kalkan, 2011: 79). “Avrupa Konseyi (“Council of Europe, 2007”) yükseköğretimin dört ana amacı olduğunu dile getirmektedir (Bergan&Damian, 2010): 1. Sürdürülebilir istihdam için hazırlama, 2. Demokratik toplumda aktif yurttaşlar olarak hayata hazırlama, 3. Kişisel gelişme, 4. Öğrenme, öğretme ve araştırma yoluyla geniş ve ileri bilgi tabanını muhafaza etme ve geliştirme” (Aktaran, Günay, 2011: 119). Bu dört ana amaçtan belki de bizim için en sorunlu olanı, istihdam ve ileri bilgi tabanını muhafaza etme ve geliştirmedir.

Ülkemizde halk oyunlarından mezun olan bireylerin her işi yapabileceğine dair genel bir fikir ve teamül oluşmuştur. Bu söylem, halk oyunları mezunlarının çok yönlü yetiştirmelerinden sebep kişiler becerilerine olumlu bir atıf yaparken aynı zamanda istihdamdaki tutarsızlığımıza ve sürdürülebilir bir istihdam için bireyi hazırlayamadığımızın da olumsuz bir ifadesidir. Bilgi, beceri ve yetkinlik noktalarında da çok Türkiye’de Konservatuvar Türk Halk Oyunları Bölümleri Eğitim-Öğretim Süreci ve Bu Sürece Öğrenci Yetiştiren Kurumların Nicelik ve Nitelik Açısından Değerlendirilmesi (Sözlü Sunum Bildiri) 103 evrenli bir yapıda daha mesleğe dair temel bilgiler edinilmeden, farklı evrenlere kaymaların yeterliği olumlu etkilemeyeceğini düşünmekteyim. Bu nedenle öğretimdeki seviyeler yeterlikler çerçevesinde tasarlanmalıdır. Bu noktada mesleki yeterlikle anlatılmak istenen seviyeleri tanımlamak gerekir; “Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi-Hayat Boyu Öğrenme (“EQF-LLL:European QualificationsLifelong Learning”)’de; düşük yeterlilikler, 1. ve 2. seviyeye (ilköğretime) tekabül etmektedir. Orta yeterlilikler, 3. ve 4. seviyeye (orta öğretime/liseye) ve yüksek yeterlilikler ise 5., 6., 7. ve 8. seviyeye (yükseköğretime) tekabül etmektedir.” (Günay, 2011: 120).buradan hareketle, basit bir mantıkla şu soru sorulabilir; 1. 1. 2. 3. 4. Dereceleri olmayan bir sistemle yükseköğretime gelmiş bir birey, 5.6.7.8. dereceleri kapsayan öğretim sürecinde nasıl bir başarı elde edecektir? 2. Bu öğrencinin yükseköğretimin amaçladığı, ön gördüğü profili edinmesi nasıl bir içerikle sağlanacaktır? 3. Yükseköğretimin gerekliliklerini ve yeterliklerini sağlayamamış birey, iş hayatında nasıl bir başarı elde edecektir. 4. Mesleki istihdam noktasında Türkiye’de yaşanan Halk Oyunlarına dair problemler bu yetersizliklerin bir neticesi olarak değerlendirilebilir mi? Mevcut durum bu çerçevedeyken bir de var olan okulların müfredat birliktelikleri ve uyumsuzlukları özel önem taşıyan ve çözüm ihtiyacı olan bir durumdur. “Yükseköğretim programları ile onun temeli olan ortaöğretim programlarının öğrenme kazanımlarının (“learningoutcomes”) birbirini tamamlar nitelikte olması için, MEB ve YÖK arasında ortaöğretim kurumlarında müfredat düzenlemelerinin sağlanması konusunda işbirliğine gidilmelidir” (Günay, 2011: 117). Sağlanması beklenen bu işbirliği, aynı zamanda

yükseköğretimdeki alt yapı problemini de büyük ölçüde çözeceğinden, eğitimde beklenen başarı düzeyinin 25 yıllık bir eğitim politikası düzenlemesiyle elde edilmesi sağlanabilir. Aslında mevcut kanun ve yönetmelikler zaten sistemin nasıl işlemesi gerektiği noktasında rehber olmaktadır. “2547 sayılı kanunun h) maddesindeki tanıma göre “ Konservatuvar: Müzik ve sahne sanatlarında sanatçı yetiştiren bir yükseköğretim kurumudur. Yine 2547 sayılı YÖK kanununun s) maddesine göre, Lisans: Ortaöğretime dayalı, en az sekiz yarıyıllık bir programı kapsayan bir yükseköğretimdir” (YÖK, 2017). Bu Maddelerindeki tanımlardan da anlaşılacağı gibi lisans düzeyinde eğitim veren konservatuvarların da ortaöğretime dayalı olması doğal bir beklentidir. Bizim üzerimize düşen bilgiyi rehber alıp, mesleğimizin alt yapısını oluşturmaktır.

Konservatuvar Bünyesinde Olan lisans Bölümleri /Ana sanat Dalları

1. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü
2. Ege Üniversitesi Devlet Türk Müziği Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü
3. Gaziantep Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü
4. Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü
5. Dicle Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü
6. Giresun Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Anasanat Dalı
7. Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Anasanat Dalı
8. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü

Enstitülerin Bünyesinde Olan Lisansüstü Bölümler

1. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Oyunları Anabilim Dalı
2. İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Danslar Anabilim Dalı

Türkiye’de Konservatuvar Türk Halk Oyunları Bölümleri Eğitim-Öğretim Süreci ve Bu Sürece Öğrenci Yetiştiren Kurumların Nicelik ve Nitelik Açısından Değerlendirilmesi (Sözlü Sunum Bildiri) 104 Her bir bölüm kendi misyonu ve vizyonu çerçevesinde bir profil belirleyerek, koyduğu hedefler doğrultusunda ders içerikleri oluşturmaktadır. Tabii bu hedeflerin oluşturulmasında üniversitelerin kalite politikaları da oldukça etkili olmaktadır.

Yaptığımız hesaplamalar sonucunda, Konservatuvarlarda Türk Halk Oyunları Bölümleri için, 8. Yarıyıl itibari ile en yükseğinde dahi 500 saate ulaşamıyoruz. Mevcut olan bu süreler ana sanat dalı ders ağırlığını lisans düzeyinde karşılayan bir yeterlik düzeyi sayılabilir mi? Türk halk oyunları bölümleri “ortak eğitim-öğretim” dil birlikteliği ihtiyacı günümüzde hala çözülmemiş bir

sorun olarak devam etmektedir. Bu sorunun devam etmesi hali, kuruluş amaçlarının dans ana sanat dalını korumak, geliştirmek, eğitmek-öğretmek ve sanatın uygulayıcılarını hazır ve yetişmiş insan durumuna getirmek olan sanat okullarının- Türk Halk Oyunlarının bölümlerinin ortak bir dil ve müfredat birliğini sağlayamama nedenleri gerek kendi misyonları gerek se buldukları çevrenin istihdam gerekleri olabilir.

Ancak bu gün Türk halk oyunları bölümlerinden mezun olan öğrencilerin çoğu, onlara tanınmış olan müzik öğretmenliği hakkını kullanmaktadır. Bu noktada bölümlerin programlarında en az bir ortak nokta olmak zorundadır ki o da müzik öğretmenliği yeterliğidir. Kaldı ki bu sonuç gerçekte THO mezunları için arzu misyonumuz değildir. Ortak bir dil ve müfredat içeriği yanı sıra, eğitim-öğretim süreçlerinin başlarında, öğrenci kabul ve seçimlerinin süreci ve niteliğinden de bahsetmek gerekir. Yetenek seçimi sürecinde her kurum, en yetenekli, bilgili (neredeyse hazır) öğrenciyi aramakta ya da, kabul etmek istemektedir. Ortak ve gelişmiş bir dil ve müfredat içeri olmadan, hazır bir öğrenci beklemek ne derece doğrudur. Bu konuya örnekler mevcuttur. Örneğin bir okulun sınavını kazanamayan öğrenci bir başka okulun sınavını rahatlıkla kazanabilmektedir. Bir başka örnek ise, konusunda uzman bir virtüözün kulak sınavını geçememesidir. Bu durum bir değer derecesi olarak, bu okulların tüm aşamalarının ortaklaşmamış olduklarının göstergesi olarak değerlendirilebilir mi?

Tüm bunlar dahi, Türk Halk Oyunları bölümlerinin sınav sistemi, müfredat birlikteliği ve hoca niteliğinden önce; bu ana sanat dalına öğrenciyi hazırlayacak bir “orta öğretimin” eksikliği üzerinde tartışılması gerekmektedir. Bir ana sanat dalının orta öğretim sürecinden itibaren desteklenmemesi, bu öğretimin temelini yapılandırılmaması anlamına gelmektedir. Herhangi bir ana sanat dalında, ortaöğretimin önemi nedir? Ön hazırlık ve ustalık hazırlık dönemleri kapsayan süreç artık düşünülmeli ve uygulamasının başlatılması önemsenmelidir. Türkiye’de Konservatuvar Türk Halk Oyunları Bölümleri Eğitim-Öğretim Süreci ve Bu Sürece Öğrenci Yetiştiren Kurumların Nicelik ve Nitelik Açısından Değerlendirilmesi (Sözlü Sunum Bildiri) 108 Ülkemizde dans ana sanat dalı özelinde düşündüğümüzde İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Bale Bölümü Orta ve Lise Dereceleri, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Bale Bölümü ortaöğretimi bulunan konservatuvarlardır. Burada dikkatimizi çeken ironi şudur ki, ülkemizdeki bale ve modern dans bölümlerinin sayısı Türk Halk Oyunları bölümleri sayısından azdır. Buna rağmen Türk Halk Oyunları Bölümlerinin orta düzeyde bir eğitim alt yapısı bulunmamaktadır. Tam tersine olmayan bir alt yapının üzerine sürekli bir yüksek yapı inşa etme eğilimi vardır. Yetersiz alt yapılarla, tek bir öğretim elemanı ile eğitim-öğretim süreçlerini devam ettirmeye çalışan okullar mevcuttur. Peki bu okullara yüksek öğretimin istediği niteliklerde öğretim elemanı

neden bulunamamaktadır? Kaynağa dönüş sağlanamayacaksa, istihdamda sürdürülebilirlik sağlamıyorsa kaynak yetersizliğine rağmen bu kadar çok bölümün açılmasının gereği tartışılmalıdır.

Ülkemizde halen 10'a yakın lisans düzeyinde Türk Halk Oyunları Ana sanat dalı ve bölümleri bulunmaktadır. Bu sayı giderek artmaya devam etmektedir. Ancak sayıları artsa da eğitimöğretim niteliği bakımından her okulun birbirinden farklı uygulamaları olması mesleğimizin ülke çapında gelişmesini olumlu etkilemediği bu günlerde en somut hali ile ortadadır. Ön hazırlık bölümleri bulunmayan bu okullarımızın direk yükseköğretimde başlayan eğitimleri Ana sanat dalındaki eğitimi ne derece ve doğru değerde gerçekleştirmektedir? Bu aşamada bir karşı soru ile konuya başka bir açıdan bakalım. Her yükseköğretimin orta ve lise bölümü var mıdır? Vardır ve hatta ilk, orta, lise düzeyinde sürekli gelişerek ve ayrıca alana dair konularda özelleşerek Anadolu Liseleri, meslek liseleri, güzel sanatlar liseleri vs. olarak gelişen ve birbirinin devamı bir öğretim söz konusudur. Bir diğer ironi ise, dünyanın birçok ülkesinde halk dansları alanı bizdeki gibi bir bölüm ve/veya ana sanat dalı olarak tasarlanmamıştır. Sistem öğrenciyi önce dans sanatının temel bilgi ve becerileriyle donatmaktadır.

Geleneksel halk dansları repertuarları bu içeriğin doğal bir parçası olarak düşünülmektedir. Bu şekilde yapılandırılmış bir eğitim de mesleki yeterlik noktasında başarılı çıktılara ulaşabilmelerini sağlamaktadır. Buna örnek olarak Macaristan verilebilir. Bilindiği gibi ülkemizde 1990'lı yılların başından 2005 yılına kadar, Türk Halk Oyunları bölümlerinden mezun olan bireyler MEB'e Türk Halk Oyunları öğretmeni olarak atanmaktaydı. Atanan öğretmenlerin bir kısmının mezuniyet belgelerinde yazan yeterliklere sahip olmadıklarından bu süreçte meslekleri adına kurum amirleri tarafından baskı görmelerine sebep olmuştur.

Sonuç ve Öneriler: Yaygın eğitim kurumlarının değişen, bu gün bile hala net olmayan durumları göz önünde bulundurularak, eğitim sistemimizin tamamen kontrolümüz altına alınması sağlanmalıdır. Hazır öğrenci beklemek ve onlarla birer başyapıt hazırlamayı veya üst düzey bir eğitim-öğretim düzeyine ulaşma fikri ve beklentisinin getireceği zaman kaybı yerine, hedef, gelişmiş, temel değerleri, dili ve içeriği bakımından ortaklaşan bir müfredat oluşturmak ve eğitimi gerçek ve nitelikli kılacak öğretim elemanlarını yetiştirmektir. Milli Eğitim'de Ders olarak mecburi ya da seçmeli ders olmalıdır. "Üniversitenin 3 misyonundan söz edilir: Araştırma, eğitim ve kamu hizmeti (servis) misyonu. Bunlar arasında araştırmaya daha fazla önem atfeden bir söylem yürürlükte. Buna karşın, Türk üniversitelerinde, araştırma misyonuna tekabüleden, üniversite bünyesinde kurumsal bir yapı olduğu söylenemez. Fen, sosyal ve sağlık bilimleri enstitüleri, esas itibarı ile lisansüstü dereceler vermeye, eğitim-öğretime, yönelik kurumlardır. Burada sözünü ettiğimiz kurumsal Türkiye'de Konservatuvar Türk Halk Oyunları Bölümleri

Eğitim-Öğretim Süreci ve Bu Sürece Öğrenci Yetiştiren Kurumların Nicelik ve Nitelik Açısından Değerlendirilmesi (Sözlü Sunum Bildiri) 109 yapı üniversite dışından (toplumdan, ekonomiden ve endüstriden) gelen araştırma taleplerine cevap veren, proje çalışmalarının yapıldığı, ekonomik, endüstriyel ve sosyal sorunlara çözümlerin araştırıldığı bir araştırma enstitüsüdür” (Günay, 2011, s.114). Bir yükseköğretim programı öğrencisi, orta öğretim düzeyinde bir okul ile desteklenmediği takdirde literatüre yeterli düzeyde hazırlayamayacaktır.

Böylece dünya ile sonuç etkileşimli bir süreç söz konusu olmayacaktır. Türk halk oyunları bölümleri yetişen gençler, ne kendi alanlarına dair bilgileri ne de dans sanatı adına dünya da var olan bilgilere dair yeteri kadar donatılmadan mezun olacaklardır. Ne yazık ki bölümlerin vizyon ve misyonlarında belirttikleri evrensel sanat bilgi düzeyine sahip entelektüel mezunlar günümüz mezun profilinde çok az sayıda var olmaktadır. Bu da doğal olarak alanında yetkin olmama durumunu beraberinde getirecektir. Orta öğretim kurumlarında Türk Halk Oyunları bölümleri açılırsa, dernek, topluluk vs. diğer kurum ve kuruluşlara bağımlılığımız kalmaz. Kendi kaynağımızı kendimiz yetiştirebiliriz. Yetişmişlik durum ve düzeylerini bildiğimiz adaylar yetiştirebiliriz. Ölçme-seçme parametrelerini misyonumuza uygun bir nitelikte hazırlayabiliriz.

Türk halk oyunları bölümleri kendi vizyon ve misyon çerçevesinde repertuar aktarımından öte bir amaç için kurulmuşlardır. Türk halk dansları, çok kültürlü bir yapıya sahiptir. Öğrencilere aktarılması gereken çok geniş bir kültür, gelenek ve tarihi külliyat vardır. Yükseköğretim düzeyinde bunlar bilhassa önemsenmelidir. Alana bilgi üretmek ve kaynağa dönüş yapmak danstaki kültürel bağlam doğru anlatılabildiği ölçüde mevcut olur. Repertuar aktarımı orta öğretim düzeyinde yapılırsa, yükseköğretim aşamasından var olan bu repertuarların oluşum ve yayılma süreçleri, felsefeleri, tarihsel, etnografik ve antropolojik araştırmaları üzerine çalışmalar yapılabilir.

Antropoloji ve halkbiliminin yanında, etnokoreoloji, etnoloji, felsefe, sosyoloji, arkeoloji, psikoloji ve tarih bilimlerinin de doğrudan konusudur. Yükseköğretim altında kurulmuş olan Türk Halk Oyunları bölümlerinde bu disiplinlerin hangilerinin alanla ilişkilendirildiği ve/veya ne derece aktarıldığı sorgulanmalıdır. Üniversitelere kaynak sağlayan kurum ve kuruluşların nitelik açısından bir standartının olmayışı, Özel Yetenek Sınavlarında doğru parametrelerin oluşturulamaması sorununu da beraberinde getirmektedir. Çok az okul istediği eleme şeklini gerçekleştirebilmektedir. Yetenek sadece genetik özelliklerle açıklanan bir olgu değildir. Bilgi, tecrübe, öğrenmişlik düzeyi vb. birçok faktör yetenek kavramının içinde yer almaktadır. Bu bildiri ile hedeflediğimiz, ülkemizde bu konuya dair bir farkındalık yaratmak ve bir an evvel Türk Halk Oyunlarının orta öğretim seviyelerinin alt yapı çalışmalarının başlatılmasını sağlayabilmektir.

KAYNAKÇA

1. Kalkan, M. (2011), Yükseköğretimde Etkin Öğretim Arayışı, Buca Eğitim Fakültesi Dergisi , 76-86.
2. Kaya, H. E. (2015), Türkiye’de Halk Eğitimi Merkezleri, International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS) , 268-277.
3. Tezcan, F. A., Duman A. (2014). Muğla Halk Eğitimi Merkezi Kurslarına Katılan yetişkin Öğrenenlerin Güdusel Yönelimleri.E International Of Edocational Research. Volume:5, Issue: 3. P.1-18 Türkiye’de Konservatuvar Türk Halk Oyunları Bölümleri Eğitim-Öğretim Süreci ve Bu Sürece Öğrenci Yetiştiren Kurumların Nicelik ve Nitelik Açısından Değerlendirilmesi (Sözlü Sunum Bildiri) 110.
4. Türk Yükseköğretiminin Yeniden Yapılandırılması Bağlamında Sorunlar, Eğilimler, İlkeler ve Öneriler. (2011), Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 113-121.
5. Türkoğlu, A., Uça. S. (2011), Türkiye’de Halk Eğitimi: Tarihsel Gelişimi, Sorunları ve Çözüm Önerileri. Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, (2,2), 48-62.
6. Ural, O. (1995). Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kursların Amacı Ve Katılan Yetişkin Katılımcılar. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı: 7, S. 303-308.
7. Ural, O. (1997). Halk Eğitimi Mezunları ve İş Olanakları. M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi , 353-357.
8. Halk Oyunları Çalıştayı Notları, 2010, Ankara
9. Şiraz, Murat, (2008), Türk Halk Oyunlarıyla İlgilenen Bireylerin Halk Oyunlarına Yöneliş Sebepleri, Konya.
10. Yılmaz, K. C. (2017), Türk Halk Oyunları Bölümü Özelinde Kalite çalışmaları ve Akreditasyon Süreçleri İçin Öneriler. Mayıs 10-12, İstanbul.
11. Elyağutu, Dilek Cantekin, Türkiye’de Konservatuvar Türk Halk Oyunları Bölümleri Eğitim-Öğretim Süreci Ve Bu Sürece Öğrenci Yetiştiren Kurumların Nicelik Ve Nitelik Açısından Değerlendirilmesi, Şubat 2019, Sakarya.
12. Güzel Sanatlar ve Devlet Konservatuvarı Mezunları, İstihdam sorunları Çalıştayı, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, 2017.
13. Çakır, Ahmet, Türk Halk Oyunlarının Öğretiminde Karşılaşılan Problemler Sempozyumu, Milli Folklor Dergisi, Sayfa 53-54.

14. Yolcu, E. (2014), The Role And Importance of Fine Arts Education in Public Education within the Scope of Adult Education in Turkey. Educational Policy Analysis and Strategic Research.

15. Cömert, Nihal, Türk Halk Dansları Bölümleri Mezunlarının İstihdam Sorunları Ve Çözüm Önerileri, Uluslararası Müzik Ve Dans Kongresi/Güzel Sanatlar Ve Konservatuar Mezunlarının İstihdam Sorunları Çalıştayı, 18 Ekim 2017, S. 51-58.

16. YÖK (2017,9,20), Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı, www.yok.gov.tr: www.yok.gov.tr adresinden alınmıştır.